

Χορευτικό γλωσσάρι Χορών Καρπάθου

Συγκεντρώνουμε εδώ τις λέξεις ή εκφράσεις που κατά ένα τρόπο αποτελούν το γλωσσάρι του χορού, με μια συνοπτική εξήγηση, αφού η αντίστοιχη έννοια διαγράφεται καλύτερα μέσα στο κείμενο. Συνήθως είναι όροι ή χαρακτηρισμοί που απαντώνται με παρεμφερή σημασία εκτός χορού. Τα γράμματα σε παρένθεση δεν προφέρονται.

<i>Αγκαλιαστός</i>	Ονομασία χορού, τώρα λησμονημένου
<i>Αγκαλιαστός</i>	Χαρακτηρισμός των χορών σαλονιού
<i>Αδιάντροπος</i>	Χορός χωρίς ντροπή, άσεμνος, κυρίως αποκριάτικος
<i>Αϊβαλάς</i>	Ονομασία φερομένου ως παλιού χορού, τώρα λησμονημένου
<i>Ακατας</i>	Ονομασία φερομένου ως παλιού χορού, τώρα λησμονημένου
<i>άκρα του χορού</i>	Η άκρη, η αρχή ή το τέλος της χορευτικής αλυσίδας, κατ' επέκταση το πρώτο ή το τελευταίο τμήμα της
<i>ανεβαίνει ο χορός</i>	Μεταβαίνει το σύνολο των χορευτών από έναν ήπιο σε ζωηρότερο χορό, ή εντείνονται οι κινήσεις του
<i>ανετρανιστός χορός</i>	Που αποδίδεται με το σώμα εθυτενές. Από το <i>ανετρανίζω</i> , κοιτώ ψηλά
<i>ανοίγω κάβο</i>	Ξεκινώ να χορεύω στον κάβο, δημιουργώ νέο κάβο
<i>ανοίγω μερέα</i>	Για τους άντρες, που με την είσοδό τους στο χορό δημιουργούν δικό τους τμήμα στη χορευτική αλυσίδα
<i>αντιπάτημα</i>	Ειδική κίνηση στο χορό Αντιπατητή, όπου το ένα πάτημα μεταβιβάζει αμέσως το βάρος του σώματος στο άλλο, που βρίσκεται σε διάσταση
<i>Αντιπατητής</i>	Ονομασία χορού
<i>αουπό 'ζω του χορού</i>	Ο, η, οι έξω από το χορό
<i>'ποδιασκελώνω</i>	Ανοίγω τα πόδια σε διάσταση
<i>'ποσύρνω τα πόδια μου</i>	Τα σέρνω στο δάπεδο κατά τη μετακίνηση
<i>α'ου μέσα ή από μέσα</i>	Οι μετά τον κάβο θέσεις στον χορευτικό κύκλο
<i>α'ου μέσα χορευτής</i>	Ο πρώτος μετά τον κάβο χορευτής στον κύκλο
<i>α'ου μέσα χορεύτρα</i>	Η πρώτη χορεύτρα μετά τη χορεύτρα του κάβου
<i>Αρκηστής</i>	Αρκηστής, ονομασία χορού
<i>αρκιούμαι</i>	Χορεύω
<i>αρσενικός χορός</i>	Χορός ζωηρός, με αντρίκια χροιά
<i>Αρτσηστής ή Αρκηστής</i>	Ονομασία χορού
<i>αρτσιέμαι</i>	Χορεύω
<i>αχόρευτος</i>	Αυτός που δεν γνωρίζει ή που δεν συνηθίζει να χορεύει
<i>βάντα</i>	Πλευρά, κατ' επέκταση ο διπλανός χορευτής ή χορεύτρα (" <i>έχω καλή βάντα</i> ")
<i>Βάστα το χορό!</i>	Παρότρυνση για διατήρηση της ποιότητας του χορού ή της αισθητικής του κύκλου
<i>Βάστα προύβα!</i>	Επιφώνημα απευθυνόμενο σε γείτονες χορευτές
<i>βαστά ο χορός</i>	Διαρκεί πολύ ο χορός
<i>βάστώ πίσω το χορό</i>	Κινούμαι προς τα πίσω ώστε να εμποδίζεται η αλόγιστη ώθηση του κύκλου προς τα εμπρός (" <i>Βάστα πίσω το χορό!</i> ")

<i>βγάζω κάποιον στο χορό</i>	Φροντίζω να εμφανιστεί κάποιος στο χορό για να προβάλλεται, τον προβάλλω
<i>Βλάχος</i>	Ονομασία χορού
<i>βοζάρι</i>	<i>Δοξάρι της λύρας</i>
<i>βόρτα</i>	Γύρος του χορού (" <i>Κάνω μια βόρτα χορό</i> ")
<i>βράζει ο χορός</i>	Βρίσκεται σε έξαρση, σε καλά επίπεδα
<i>βρίσκω το χορό</i>	Συντονίζομαι με τις κινήσεις των άλλων, συνταυτίζομαι με το μουσικό μέτρο
<i>γείχνω χορό</i>	Δείχνω, διδάσκω χορό
<i>γένει ο χορός</i>	Αυξάνεται, προοδεύει, φτάνει στα αναμενόμενα επίπεδα
<i>γένομαι στο χορό</i>	Δένομαι, πιάνω στο χορό
<i>Γιάναρης</i>	Ονομασία χορού, τώρα λησμονημένου
<i>γίπλα</i>	Δίπλα, σπείρα του χορού
<i>γλέντι</i>	Ομαδική διασκέδαση, με χορό ή χωρίς
<i>γλεντιστής</i>	Ο συμμετέχων στο καθιστό γλέντι, ιδιαίτερα στη σύνθεση και εκτέλεση μαντινάδων
<i>γλεούδια</i>	Ανάμικτοι ξηροί καρποί, στραγάλια, ζαχαροστράγαλα, αμύγδαλα και τεμαχισμένα <i>ψιλοκούλουρα</i> (ειδικά κουλούρια του γάμου) που προσφέρονται κατά τον Φουμιστό χορό και αλλού
<i>γονατά</i>	Ελαφρά κάμψη των γονάτων κατά το χορό
<i>γονατίτζω ή γονατίζω</i>	Λυγίζω λίγο τα γόνατα, κάνω γονατές
<i>γονατίζει τρούκου-τρούκου</i>	Σπάει τα γόνατα με υπερβολική συχνότητα και ένταση
<i>Γονατιστός</i>	Ονομασία χορού
<i>'ύρος</i>	Ο κύκλος του χορού (" <i>Όσοι ήμαστο στο 'ύρο</i> ")
<i>'ύρος</i>	Το χρονικό διάστημα μέχρι ο πρώτος χορευτής να φτάσει στο ίδιο σημείο του δαπέδου
<i>γυρίζω κάτω το χορό</i>	Για χορευτές και οργανοπαίχτες, μεταβαίνω από τους έντονους χορούς στον Κάτω
<i>γυρίζω το χορό</i>	Αλλάζω χορό
<i>'ε μου φεύγει χορός ή ο χορός</i>	Γνωρίζω όλους τους χορούς, ή δεν χάνω τίποτα από τις κινήσεις του χορού
<i>δένομαι με τους χορευτές</i>	Συνδέομαι, πιάνομαι με αυτούς
<i>δέσιμο του χορού</i>	Ο τρόπος χειρολαβής
<i>'ιπλογονατίτζω, 'ιπλογονατά, 'ιπλογονάτισμα</i>	Δύο συνεχόμενες κάμψεις
<i>είμαι του χορού</i>	Αγαπώ το χορό ή βρίσκομαι σε ηλικία που έχω το δικαίωμα να χορεύω
<i>ένα κερεμέ ο χορός</i>	Ένα σώμα, συντονισμένος
<i>'πισήματος χορός</i>	Επίσημος χορός
<i>επόκαμεν ο χορός</i>	Τελείωσε, έληξε
<i>επόλυκεν ο χορός</i>	Τελείωσε, έληξε
<i>ευρωπαϊκά (τα)</i>	Οι χοροί σαλονιού
<i>ζάλο</i>	Βήμα

<i>Ζερβός</i>	Ονομασία αριστερόστροφου χορού
<i>Ζερβόδεξος</i>	Ονομασία χορού
<i>Ζεύγεται ο χορός</i>	Στήνεται, συγκροτείται, αρχίζει
<i>Κα'ήσετέ το το χορό!</i>	Αλλάξετέ τον περνώντας στον Κάτω
<i>Καμουζελιάρης ή Καμουζελιάρικος</i>	Ονομασία αποκριατικού χορού
<i>Κανακιστός</i>	Άλλη ονομασία του Κάτω χορού
<i>κάνω ή κάμω κάτω το χορό</i>	Για οργανοπαίχτες και χορευτές, αλλάζω χορό
<i>περνώντας στον Κάτω</i>	
<i>κατε'άζω το χορό</i>	Αλλάζω χορό για να χορέψω τον Κάτω
<i>Κάτω</i>	Ονομασία χορού
<i>Κεφαλονίτικα</i>	Ονομασία χορού
<i>κόβγω από το χορό</i>	Λύνομαι, φεύγω
<i>κολτώ ή κολλώ</i>	Πληρώνω τα μουσικά όργανα
<i>κοντοκα'ίζει</i>	Κάμπει συχνά τα γόνατα
<i>κόρη του χορού</i>	Κορίτσι ανύπαντρο, σε ηλικία για το χορό
<i>κουμανταίρω το χορό μου</i>	Ελέγχω τις κινήσεις μου, προσέχω πώς χορεύω
<i>κόφτω ομπρός</i>	Τρέχω ("Ο καλός χορευτής δεν κόφτει ομπρός")
<i>κρατώ</i>	Είμαι πιασμένος στο χορό ("Ολοι που κρατούν")
<i>κύκλος</i>	Ο - ανοιχτός - κύκλος του χορού
<i>λι'οστεύει ο χορός</i>	Μειώνονται οι χορευτές στον κύκλο
<i>μαντίλι του χορού</i>	Μαντίλι που κρατάει η γυναίκα, ώστε να μην ακουμπά
<i>το χέρι της με χέρι άντρα</i>	
<i>Μαρς</i>	Ονομασία μουσικού κομματιού
<i>μάστορας, μαστόρισσα</i>	Καλός χορευτής, χορεύτρια
<i>μερέα ή μερά</i>	Θέση στο χορευτικό κύκλο. Τμήμα του, επίσης, που αποτελείται από έναν χορευτή με τις χορεύτρες του
<i>Μονός</i>	Ονομασία χορού, τώρα λησμονημένου
<i>ξελασκέρει ή ξεμολέρει ο χορός</i>	Χαλαρώνει από το σφιχτό δέσιμο, κινείται ευκολότερα ("Βάστα πίσω για να ξεμολέρει ο χορός!")
<i>ξελασκέρω</i>	Χαλαρώνω το δέσιμο με τους διπλανούς χορευτές
<i>ξεσκαρταίρω το χορό</i>	Τον ξεκαθαρίζω από αδαείς χορευτές
<i>ξετσιλίζω χορεύτρες ή χορευτές</i>	Συμπιέζω, στριμώνω με σκοπό να τους αποβάλω από τον κύκλο
<i>ομπρός βάντα</i>	Εμπρός θέση, η θέση του πρωτοχορευτή
<i>ομπρός μερά ή ομπρός μερέα</i>	Η θέση του πρωτοχορευτή (στην Ελυμπο)
<i>όσω 'ύρος ή ότσω 'ύρος</i>	Εσωτερικός γύρος, ο τελευταίος χορευτής
<i>παι'εμένος χορός</i>	Παιδευμένος, με παιδεία, με κοσμιότητα
<i>παίρνω το χορό</i>	Συντονίζομαι με τις χορευτικές κινήσεις κάποιου άλλου, ή τον μαθαίνω εύκολα
<i>Πάνω</i>	Ονομασία χορού
<i>Πάνω προύβα!</i>	Επιφώνημα προς γειτονικούς χορευτές που

παρθενοκούκλια πετώ χρήματα πή'ος πιάνω στο χορό	συνιστούν ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά βλέπε <i>γλεούδια</i> Πληρώνω τα μουσικά όργανα Πήδημα, ή άκομπη χορευτική κίνηση Μπαίνω στο χορό, πιάνομαι με τους άλλους χορευτές
Πιπέρι πίσω βάντα	Ονομασία χορού Η τελευταία θέση του κύκλου, και ο χορευτής που την καταλαμβάνει
πίσω μερέα	Η τελευταία θέση του κύκλου (στην Ελυμπο)
Πίσω το χορό!	Παρότρυνση να συγκρατούν το τόξο του κύκλου προς τα πίσω
πισωχορεύω προύβα	Χορεύω προς τα πίσω Τμήμα, τόξο του χορευτικού κύκλου με κινητική ομοιογένεια (στην Ελυμπο)
ρίχτω κάτω το χορό	Για οργανοπαίχτες και χορευτές, μετάβαση στον Κάτω χορό (" <i>Ερίζα' κάτω το χορό</i> ")
ρίχτω χρήματα	Πληρώνω τα μουσικά όργανα
Σακελάρης σανταμανταλιούμαι σηκώνομαι στο χορό σηκώνω κάποιον στο χορό σηκώνω το χορό	Ονομασία χορού Ταλαντεύομαι Φεύγω από τη θέση μου και μπαίνω στον κύκλο Προσκαλώ να μπει στον κύκλο Βελτιώνω την ποιότητα, ή μεταβαίνω από έναν αργό σε έναν γρήγορο χορό.
σηκώνω το χορευτή	Τον εμπνέω, τον συγκινώ, διευκολύνω το χορό του (" <i>Αυτές οι δοξαριές τον σηκώνουν</i> ")
σείσμα Σιανός σισαμόμελι ή σισαμόμελο	Κούνημα, προσωπικό ύφος στο χορό Ονομασία χορού Γλύκισμα που προσεφέρεται κυρίως κατά το Φουμιστό χορό
στελιάζω το χορό	Στήνω, συγκροτώ, ξεκινώ το χορό μαζί με άλλους (" <i>Εστελιάστην ο χορός</i> ")
στένεται ο χορός σετός χορός στον τόπο στρα'οχορεύω στρόπος	Στήνεται, αρχίζει ο χορός Χορός στον τόπο, χωρίς οριζόντια μετατόπιση Χωρίς οριζόντια μετατόπιση (" <i>Χορεύω στον τόπο</i> ") Χορεύω στραβά, άσχημα ή χωρίς ηθικά όρια Μαντίλα στριμμένη ή ζώνη που χρησιμοποιείται στο χορό Πιπέρι για να χτυπά κανείς τους χορευτές
Συντετός Σύντομος Ζερβός Συρματικός Συρτής ή Συρτί	Βιβλιογραφική ονομασία κάποιου χορού Ονομασία χορού, τώρα λησμονημένου Ονομασία χορού, μάλλον λανθασμένη Ονομασία χορού, τώρα λησμονημένου
τεμόνι	Τιμόνι, η τελευταία θέση στον χορευτικό κύκλο (στην Ελυμπο)
τίρλι τίρλι τirlιτίτι	Συνήθειες συλλαβές κατά την εκτέλεση της χορευτικής μουσικής με το στόμα

<i>τούρλου-τούρλου</i>	Για το χορό των παιδιών, ή των μεγάλων που χορεύουν χωρίς να γνωρίζουν
<i>τρεμουλιαστός χορός τρέχω το χορό τρι'ωνιτζεται ο χορός τσακουμάκι αντίχειρα και τον μέσο τσαλίμι ή τσαλέμι</i>	Χορός με χαρακτηριστικό τρεμούλιασμα του σώματος Χορεύω με μεγάλη οριζόντια μετατόπιση Πληγώνεται, μεταφορικά θίγεται, χαλάει ο χορός Στράκα, κροτάλισμα με τα δάχτυλα, ήχος με τον Ποίκιλμα, φιγούρα, παραλλαγή του βασικού βήματος
<i>φουμίζω ή φουμίτζω φουμιστικά Φουμιστό Φουμιστός</i>	Χορεύω τον Φουμιστό χορό, αλλά και παινεύω γενικά Προσφορές για αμοιβή των οργανοπαιχτών κατά τον Ονομασία χορού
<i>χορεύγω χορεύγω κάποιον</i>	Χορεύω Συνοδεύω με το χορό μου το χορό του (συνήθως από άντρα προς γυναίκα) και κατ' επέκταση του αποδίδω τιμή
<i>χορεύγω πάνω μου</i>	Χορεύω χωρίς να στηρίζομαι στους άλλους ή να τους χειραγωγώ
<i>χορεύγω στα γόνατα</i>	Εκφραση που δείχνει ότι οι χορευτικές κινήσεις συντελούνται κυρίως από τις κάμψεις των γονάτων
<i>χορεύγω στο νύχι χορεύγω στο φτερό χορευτά'ικο παι'ί χορευτής χορευτής της χορεύτρα χορεύτρα του χοροεσπερίδα</i>	Χορεύω πολύ ελαφριά Χορεύω ελαφριά, αεράτα Παιδί με έφεση στο χορό Κάθε χορευτής, ιδιαίτερα ο καλός χορευτής Ο συγχορευτής μιας χορεύτρας, ο καβαλιέρος της Χορεύτρια, ιδιαίτερα η καλή στο χορό Η συγχορεύτρια ενός χορευτή, η ντάμα του Χορευτική βραδιά νεότερων εποχών, χωρίς θρησκευτική ή οικογενειακή αιτία, όπου δεν τηρείται απαραίτητα το παραδοσιακό τελετουργικό
<i>χοροπη'ώ</i>	Αναπηδω έντονα και ρυθμικά. Επιτιμητικά χρησιμοποιείται για χορό χωρίς αισθητική αναζήτηση
<i>χορός τούτα τσείνα</i>	Χωρίς ποιότητα στην κίνηση ή την σύνθεση των προσώπων που τον εκτελούν
<i>χορός τζάβαλα</i>	Χωρίς ποιότητα στην κίνηση ή την σύνθεση των προσώπων
<i>χοροστάσι χοροστάσι</i>	Χώρος όπου συνήθως χορεύουν Ανεπίσημη συγκέντρωση με σκοπό τη μάθηση του χορού, αλλά και τη διασκέδαση
<i>χούι του χορού</i>	Υφος του χορού

Γενικό γλωσσάρι

Οι ερμηνείες που δίνονται προέρχονται είτε από τη δική μας εμπειρία στις τοπικές διαλ., είτε από ηλικιωμένους Καρπάθιους, είτε από το "Λεξικόν της καρπαθιακής διαλέκτου" του Μ. Γ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, Αθήνα 1972. Οι λέξεις που αναφέρονται, καθώς και οι ερμηνείες τους αφορούν μόνο το κείμενο του παρόντος βιβλίου, χωρίς πρόθεση πλήρους ορισμού των εννοιών.

<i>αγιοκουσταντινάτο</i>	Είδος κοσμήματος
<i>αλετουργιάρης</i>	Ιδιοκτήτης ελαιοτριβείου, ο ελαιοτριβέας
<i>αλεφαντού</i>	Υφάντρα, ανυφαντού
<i>αλιμένω</i>	Περιμένω
<i>αλλαξιά</i>	Πλήρης ενδυμασία ή το σύνολο του λειτουργικού και διακοσμητικού ρουχισμού για το σπίτι
<i>άλωνα</i>	Αλώνι
<i>αμπρακάμοι</i>	Είδος κοσμημάτων
<i>ανεκουμπώνω</i>	Αναδιπλώνω
<i>ανετρανίζω</i>	Κοιτάζω προς τα πάνω
<i>ανεσπώ</i>	Ξεριζώνω (συνήθως χόρτα, θάμνους)
<i>ανέστεμα</i>	Βελτιωμένο περιουσιακό στοιχείο, νεόδμητο κτίσμα
<i>ανεστητής</i>	Εκείνος που βελτιώνει όσα κληρονόμησε
<i>ά'θρωπος της χαράς</i>	Αυτός που γιορτάζει, ο οικοδεσπότης της γιορτής, και μαζί η οικογένειά του και γενικά όσοι περιποιούνται τους καλεσμένους
<i>(α)νιορεύγω</i>	Θυμούμαι
<i>ανιόρευτος</i>	Αυτός που δεν τον λαμβάνουν υπ' όψη, δεν τον θυμούνται, ο χωρίς κοινωνική αξία
<i>ανιοστό</i>	Υποβαστάζω, στηρίζω
<i>αντιπάτημα</i>	βλέπε στο Χορευτικό γλωσσάρι
<i>αντιπατώ</i>	Αντιστέκομαι, εναντιώνομαι
<i>αντιπάτης</i>	Σύρτης που κλείνει την πόρτα
<i>(α)πο(β)αραίνω</i>	Αφήνω το βάρος μου, στηρίζομαι
<i>(α)ποδιασκελώνω</i>	Ανοίγω τα πόδια σε διάσταση
<i>Αποκρά</i>	Απόκριες
<i>αποκρά</i>	Αποκριάτικη συγκέντρωση στο σπίτι
<i>αποσπερίες</i>	Βραδυνή συγκέντρωση, νυχτέρι
<i>αποσπερίζω</i>	Συμμετέχω σε αποσπερία
<i>αποφανεύγω κάποιον</i>	Βελτιώνω με πράξεις μου την εικόνα κάποιου, δίνοντάς του αξία
<i>αποφουμίζω</i>	Τελειώνω το φούμισμα
<i>αργαδιά</i>	Ομαδική εθελοντική εργασία
<i>αρμαστός, αρμαστή</i>	Επίσημος αγαπημένος/η, λογοδοσμένος/η
<i>αρναούτης</i>	Όργανο της τάξης, πρόσωπο της Αποκράς
<i>αρχοντιλίκι</i>	Ιδιότητα ή προνόμιο του άρχοντα
<i>ασήμια ή ασημικά</i>	Ασημένια γυναικεία κοσμήματα
<i>άτσαλος</i>	Αδέξιος

<i>βανεικά</i>	Δανεικά, συνήθως με αντιστάθμισμα (" <i>Δουλεύω βανεικά</i> ")
<i>βαρυπρούκας</i>	Με μεγάλη προίκα, ακίνητη περιουσία
<i>βγάλτω πέρα</i>	Βγάζω πέρα, διεκπεραιώνω
<i>βέστα</i>	Κατωχωρίτικο γυναικείο ένδυμα
<i>βόρτα</i>	Ονομασία γρήγορου μουσικού κομματιού
<i>(β)οσκαρί(δι)-(δ)ια</i>	Βοσκόπουλο (υποτιμητικά)
<i>βουκολιό</i>	Πρόχειρο βόσκημα
<i>βουλειά</i>	Δουλειά
<i>βουλεύω</i>	Δουλεύω
<i>βράκα</i>	Φουφουλωτό αντρικό ρούχο, κάτι σαν πολύ φαρδύ παντελόνι
<i>βράκα</i>	Γυναικείο ή αντρικό εσώρουχο. Επίσημη αντρική ενδυμασία με βράκα
<i>βρεχτοκούκια</i>	Κουκιά μουλιασμένα στο νερό, έδεσμα της Καθαρής Δευτέρας
<i>βρίσκω (κάποιον)</i>	Ορίζω κάποιον για να πει μετά από εμένα, κατά τη διαδικασία οινοποίησης
<i>βρυσούλι</i>	Βρυσούλα, μεταφορικά το γυναικείο γεννητικό όργανο
<i>γεννήσιμος</i>	Δευτερότοκος σε οικογένεια κανακάρηδων
<i>γένω</i>	Δένω
<i>γιατρός</i>	Ενα από τα πρόσωπα της Αποκράς
<i>γκέτες (οι)</i>	Υφασμα που τυλίγεται γύρω στις γάμπες
<i>γλεντίζω</i>	Γλεντώ, διασκεδάζω, συμμετέχω σε γλέντι
<i>γλεντιστής</i>	βλέπε στο Χορευτικό γλωσσάρι
<i>γλεούδι</i>	Εκλεκτά φαγώσιμα, βλέπε και στο Χορευτικό γλωσσάρι
<i>γύρα</i>	Είδος εορταστικού ψωμιού, διακοσμημένου
<i>γύρισμα</i>	Διάνθισμα ή αλλαγή της μελωδίας
<i>γυριστό</i>	Είδος γυναικείου τραγουδιού
<i>δευτεριάτικο</i>	Προσφορά σε είδος για την αμοιβή του δασκάλου
<i>διαλάλημα</i>	Δημόσια ανακοίνωση, συνήθως από τελάλη
<i>διασάτσι</i>	Διάκριση
<i>διάφορο</i>	Κέρδος
<i>δοξαριά</i>	Μικρή αυτοτελής μελωδία
<i>δραγάτης</i>	Αγροφύλακας
<i>δόμα (το)</i>	Χωμάτινη σκεπή του σπιτιού
<i>Εβραίος</i>	Ενα από τα πρόσωπα της Αποκράς
<i>εθίμισα</i>	Η κατά το ήμισυ ανάληψη των εξόδων και των καρπών της
<i>παραγωγής</i>	Προσφορά σε είδος για την αμοιβή του δεσπότη
<i>ευλοΐα</i>	Ονομαστική εορτή
<i>εύχηση</i>	Γιορτή που γίνεται την έβδομη μέρα από τη γέννηση του
<i>εφτά (τα)</i>	
<i>παιδιού</i>	
<i>ζερβός</i>	Αριστερός
<i>ζερβός</i>	Ανάποδος, αντίθετος του ομαλού, δυσοίωνος

ζευγάρι τσαμπούνα	Όργανα που παίζουν μαζί: λύρα και λαούτο, ή λύρα και
ζευγάρι της χρονιάς ζευγάς ζιπούνα ή ζιπούνι	Ζευγάρι που παντρεύτηκε μέσα στον τον τελευταίο χρόνο Γεωργός Αντρικό ρούχο σαν ζακέτα;;; και γυναικείος επενδύτης
θελιαστές θρονιάζω το (ει)κόνισμα θρονίο	Συνδεμένες με θηλιές Τοποθετώ το εικόνισμα στη θέση του Στασίδι, ειδικό κάθισμα στην εκκλησία
καβά'ι	Μακρύς επενδύτης της γυναικείας ελυμπίτικης ενδυμασίας
καβές	Ερείπιο
καδής	Δικαστής, ένα από τα πρόσωπα της Αποκράς
καζάντι	Οικονομικό όφελος
καζικωμένος	Ακινητοποιημένος, καρφωμένος
καθιστό γλέντι	Γλέντι χωρίς χορό, κυρίως με μουσικοποιητικούς διαλόγους
κακοχρονιά συνθηκών	Χρονιά μειωμένης παραγωγής, συνήθως λόγω των καιρικών
καλαμοβράκι καλαντρούσα κάλεσμα	Το πατζάκι της βράκας Γυναίκα που φροντίζει τον άντρα της Η τελετουργική πρόσκληση σε γιορτές, αλλά και η ομάδα των καλεστών
καλημεριστό καλιμέντο	Είδος τραγουδιού από γυναίκες Ωφέλεια ηθική ή οικονομική
καματερός	Εργατικός, φιλόπονος
καμουζέλα ή καμουζέλα	Μασκαρεμένος
κανακαρά	Πρωτότοκη θυγατέρα
κανακάρης	Πρωτότοκος γιος
κανακαριά	Πρωτότοκη θυγατέρα
κανακαρίκι	Ακίνητο από γονική κληρονομιά, αλλά και η ιδιότητα ή ο τίτλος του κανακάρη, της κανακαράς
κανακαρίκια κανακαριάς κανακαρίστικο	Τα περιουσιακά στοιχεία του κανακάρη ή της Χαρακτηρισμός ειδών του κανακάρη, της κανακαριάς (" <i>Κανακαρίστικο σπίτι, ρούχο</i> ")
κανάκι	Ιδιαίτερη φροντίδα, επαινετικό δίστιχο
κανακίζω	Φροντίζω με αγάπη και ενδιαφέρον, παινεύω
καντούνι	Γωνιά, στροφή δρόμου
καπάκι	Η επάνω επίπεδη επιφάνεια της λύρας
καρσί	Απέναντι, αντικρυστά
καστρινός	Κάτοικος του κάστρου, μεταφορικά ο κανακάρης
κατσαμπάς	Πηγάδι
κάτσουνας	Ξύλινη κατασκευή όπου κρεμούν κουλούρια
κεντά (η)	Βελονιά
κεραστής, κεράστρα	Αυτός/ή που έχει αναλάβει να κερνάει, συνήθως το κρασί

κερεστές κλητούρι	Υλικά Ειδικό δείπνο-συνάντηση για την προετοιμασία θρησκευτικής γιορτής
κόβγω	Κόβω, διακόπτω ελάχιστα το παίξιμο της λύρας, σαν παχνίδισμα ή διάνθισμα ("Κόβγει τη δοξαριά")
κολαΐνα	Γυναικείο κόσμημα που καλύπτει το στήθος, από σειρές νομισμάτων ή και κοσμημάτων
κοντόχι κοντραστέρω κοπελιάρος κόρδισμα κουλομάδιασμα	Γιλέκο γυναικείο, συνήθως μαύρο κεντητό Ανταγωνίζομαι, αντιτίθεμαι Νεαρός Κούρδισμα ("Πέφτει το κόρδισμα της λύρας") Χειροδικία όπου γυναίκες τραβούν η μια τα μαλλιά της άλλης
κούμηλο κουρά κουτρούλι κουφάτη ή κουφωτή κούφη	Τζάκι Κούρεμα των προβάτων Χαρακτηρισμός του παρακατιανού Κοιλότητα της αντρικής βράκας, στο πίσω μέρος Μεγάλο δωμάτιο δίπλα στην εκκλησία ή σε σπίτι
λαλητής, λαλητά'ες	Αυτοί που συνοδεύουν το αντρόγυνο τραγουδώντας του επαινετικές μαντινάδες κατά τη γαμήλια πομπή
λευτερεύγουμαι	Είμαι ανύπαντρος/η και αναζητώ μελλοντικό σύντροφο
λευτερίκια	Η χρονική περίοδος όπου είναι κανείς 'λεύτερος, ανύπαντρος
λιμένω λύρα λυριστής, λυριστά'ες λυροκούδουνο λυροτσάμπουνα λωλός	Περιμένω Είδος μουσικού οργάνου με τρεις χορδές Οργανοπαίχτης της λύρας Μικρό κουδούνι στο δοξάρι της λύρας Λύρα και τσαμπούνα που παίζουν μαζί Τρελός
μαϊδιά μάκια μαναέλι	Χρήματα, λεφτά Μάτια Μανουάλι. Εθιμο πασχαλιάτικο συνδυασμένο με μουσική και χορό
μαντινάδα μάντρα μαχραμάς, μαχραμά'ι μέγαρο	Ομοικατάληκτο αυτοσχεδιαστικό δίστιχο Μαντρί Μαντίλι με κρόσια Μεγάλη κοινόχρηστη αίθουσα κατασκευασμένη για συνεστιάσεις και χορούς
μεκεμές μέλαζη μέλια του γάμου μερακλής, μερακλίνα	Δημόσιος χώρος, δημοσιότητα, κοινωνία Μείγμα σιταριού και κριθαριού Η αμέσως μετά τον γάμο περίοδος Αυτός/ή που χαρακτηρίζεται από μεράκι, φιλοκαλία
μερδικό μερτουανάτη	Μερίδιο Πουκαμίσια κεντημένη με μοτίβα από φύλα μυρτιάς

<i>μεσά</i>	Κεντρικό δοκάρι της οροφής, από μονοκόμματο ξύλο
<i>μέσα κόρδα</i>	Η μεσαία χορδή της λύρας
<i>μετασύρτω</i>	Μετακινούμαι
<i>μετόχι</i>	Αγροτική ιδιωτική ή κοινοτική ιδιοκτησία
<i>μηλάτη</i>	Πουκαμίσσα με μοτίβα από μήλα, ανάλογη με τη <i>μερτουανάτη</i>
<i>μίζαρο</i>	Ζωνάρι υφαντό
<i>μολέρω</i>	Αφήνω, αμολάω
<i>μοστοκοφτή</i>	Μουσταλευριά, γλυκό με μούστο και αλεύρι
<i>μοσχάρα</i>	Μασκαρεμένος
<i>μουσάντρα</i>	Εύλινος εξώστης στο εσωτερικό του σπιτιού, σε υψηλότερο επίπεδο από το <i>σουφά</i>
<i>μουτσούνα</i>	Μάσκα, προσωπίο
<i>μουχλούζενα</i>	Σπάταλη
<i>μουχλούζης</i>	Σπάταλος
<i>μουχτάρης</i>	Κοινοτάρχης
<i>μπαρής</i>	Ο σύντροφος, ο συνάδελφος του οργανοπαίχτη
<i>μπέλινο καβά'ι</i>	Είδος καβα(δ)ιού
<i>μπετόνι</i>	Κόσμημα του λαιμού
<i>μπρος κόρδα</i>	Η πάνω χορδή της λύρας, αυτή που παίζει τη μελωδία
<i>νάμι</i>	Όνομα, φήμη
<i>νεπέτι</i>	Χρονική περίοδος για την οποία παίζει ένα ζευγάρι οργανοπαιχτών μέχρι να αντικατασταθεί
<i>νυφοστόλια</i>	Προικιά
<i>ζάσιμο</i>	Εύσιμο, όπως στο μαλλί
<i>ζαφητός</i>	Ελεύθερος
<i>ζε'όσκι</i>	Βοσκός, υποτιμητικά
<i>ζεγίω</i>	Ξεδίνω, εκτονώνομαι (" <i>θέλω να ξεβώκω</i> ")
<i>ζεκάμω</i>	Αλλάζω παραστάσεις, ξεκουράζομαι, βλέπω άλλα από τα τετριμένα (" <i>θέλω να ξεβώκω</i> ")
<i>ξενομπασάρικος</i>	Ξενόφερτος
<i>ξενοπαντρεύομαι</i>	Παντρεύομαι έναν μη ντόπιο
<i>ζωμερίτης</i>	Αυτός που διαβιώνει έξω από τα όρια του χωριού
<i>όζω κόρδα</i>	Εξω χορδή της λύρας, αυτή προς το δοξάρι, η πιο μπάσα
<i>οπορός</i>	Δημοσιότητα, κοινωνικός περίγυρος
<i>όργανο</i>	Μουσικό όργανο, αλλά και ο οργανοπαίχτης του
<i>όρσα</i>	Ονομασία χαρούμενου μουσικού κομματιού
<i>παγκάλι</i>	Εύλινος καναπές, μέρος της επίπλωσης του σπιτιού
<i>παι'εμένος</i>	Παιδευμένος, με παιδεία, με αγωγή, καθώς πρέπει
<i>παιχνίδια</i>	Μουσικά όργανα
<i>παμπακωτό καβά'ι</i>	Με ειδική επεξεργασία ώστε να μοιάζει με καπιτονέ
<i>πανωσούφια ή πανωσούφι</i>	Επίπεδο υψηλότερο από το <i>σουφά</i>

<i>παρα'οσκιό, παρα'οσιτός</i>	Πρόχειρη βοσκή, σε κοντινό σημείο
<i>παρέα</i>	Συντροφιά, ομάδα γλεντιστών
<i>παρθενόκουκα</i>	Κουφέτα
<i>πασαβιόλα</i>	Είδος μουσικού οργάνου
<i>πάτος</i>	Το δάπεδο του σπιτιού, συνήθως από πατημένοχώμα
<i>πελεκάνος</i>	Λιδοξόος, πετροπελεκητής
<i>πέργερο</i>	Περίγυρος, αυλή της εκκλησίας όπου γίνεται χορός
<i>περίκος</i>	Σκούφος
<i>πεταχτή δοξαριά</i>	Δοξαριά πιο τονισμένη, πιο γρήγορη
<i>πιμπίλα</i>	Δαντέλα
<i>πινάκι</i>	Βαθύ πιάτο που χρησιμεύει και σαν μονάδα μέτρησης
<i>πινακιάτικο</i>	Προσφορά σε είδος για την αμοιβή των ιερέων
<i>πλεξού'ι, πλεξούγια</i>	Χάντρινες φούντες που διακοσμούν τις πλεξούδες των κοριτσιών
<i>πολτύ</i>	Πολύ
<i>ποτούρι</i>	Ρούχο σαν παντελόνι ή στενή βράκα
<i>πούετε</i>	Πουθενά
<i>πρεπά'ι</i>	Στολίδι, αντίθετο από το ψεγάδι
<i>προσφορέα</i>	Είδος ψωμιού διακοσμημένου, πρόσφορο
<i>προυκιά</i>	Προικιά, κινητά στοιχεία της προίκας
<i>πρωτοκανακάρης/-ά</i>	Ο πρώτος, ο πιο σημαντικός ανάμεσα στους κανακάρηδες
<i>ρασόβρακα</i>	Βράκα και ράσο
<i>ριγλί</i>	Βέργα
<i>σακκοφούστανο</i>	Γυναικείο ένδυμα από σάκκο και φούστα
<i>σαλουβάρι</i>	Σαλβάρι, βράκα
<i>σανταμάρκα</i>	αντρικός επενδύτης
<i>σι'ουντέρω</i>	Βοηθώ, συμβάλλω
<i>σιτάκα</i>	Η κρέμα του γάλακτος
<i>σκάμνα</i>	Πάγκος
<i>σκαφίος</i>	Σκαφιάς
<i>σκολιάτικος</i>	Γιορταστικός
<i>σκουφο'ύρι</i>	Γυναικείο κεφαλομάντηλο, το πρώτο που δένεται
<i>σουφάς</i>	Εύλινη εξέδρα που καλύπτει ένα μέρος της επιφάνειας του δωματίου
<i>σουφράς</i>	Μεγάλος μπρούτζινος στρογγυλός δίσκος
<i>σπάρτσο</i>	Δημοσιότητα, κοινωνικός περίγυρος
<i>σπίδι</i>	Σπίτι
<i>σπίδια του άγιου</i>	Σπίτια γειτονικά προς την εκκλησιά
<i>στασί</i>	Στασίδι, ειδικό κάθισμα στην εκκλησία
<i>σταύλος</i>	Αγροτόσπιτο
<i>στεκάμενο ζευγάρι</i>	Νέο αντρόγυνο
<i>στετό</i>	Στητό, είδος τραγουδιού από γυναίκες
<i>στιβάνια</i>	Μπότες μακριές που διπλώνουν ώστε να φτάνουν μέχρι κάτω από το γόνατο
<i>στριφτάλι</i>	Εύλινος άξονας όπου τυλίγεται η χορδή της λύρας για να κουρδίζεται

<i>στυλομαντίλα</i>	Μεγάλη μαντίλα με την οποία διακοσμούν το στύλο του σπιτιού
<i>συμπάλω</i>	Φυσώ τη φωτιά να φουντώσει, συνεισφέρω
<i>συναξάρι</i>	Σειρά μαντινάδων με θεματική συνέχεια
<i>συνταίνω</i>	Συνδέω, ενώνω
<i>συντάσσω</i>	Συνθέτω μαντινάδες
<i>συντετός</i>	Συνδετός, συνδεμένος, συνδεδεμένος
<i>συντεχνιά</i>	Κουμπαριά
<i>συντυχαίνω</i>	Παραστέκομαι, βοηθώ;;;;;
<i>σύρματα</i>	Διελκυστίνδα, συνήθως ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες
<i>συρματικό τραγούδι</i>	Είδος τραγουδιού
<i>συρματολό'ω</i>	Τραγουδώ συρματικά τραγούδια
<i>σύφω</i>	Σκύβω
<i>σχιτζής</i>	Ο εργάτης που σχίζει κορμούς δένδρων
<i>σώβρακο</i>	Εσώβρακο
<i>σώντυμα</i>	Φόδρα
<i>ταίρι</i>	Ο σύντροφος, ο συνάδελφος του οργανοπαίχτη που παίζει μαζί του
<i>ταιριάζω</i>	Συντονίζω, κουρδίζω το μουσικό όργανο
<i>ταπάνι</i>	Ο χρόνος, η βάρδια που παίζει ένας οργανοπαίχτης ή ένα ζευγάρι
<i>τεχρεμί</i>	Μαντίλι γυναικείο, εσωτερικό, λευκό
<i>τζώνη</i>	Ζώνη
<i>τραγούδια της τάβλας</i>	Του τραπεζιού, όχι χορευτικά
<i>τραπέζι του άγιου</i>	Το γεύμα που παρατίθεται στα πανηγύρια
<i>τραπουζάνι</i>	Το ξύλινο κάγκελο γύρω από το <i>σουφά</i>
<i>τροπάρι</i>	Διήγηση με <i>μαντινάδες</i>
<i>τρούτσος</i>	Χαρακτηρισμός των κοινωνικά κατώτερων γυναικών
<i>τσαμπούνα</i>	Είδος μουσικού οργάνου, άσκαυλος
<i>τσαμπουνιέρης</i>	Οργανοπαίχτης της <i>τσαμπούνας</i>
<i>τσαμπουνιστή δοξαριά</i>	Δοξαριά που μιμείται το ύφος της <i>τσαμπούνας</i>
<i>τσεμπέρι</i>	Είδος μαντιλιού
<i>τσυλιστό</i>	Παστό
<i>'ποδήματα</i>	Μπότες μαύρες
<i>'πομάνικο</i>	Υποκατάστατο μανικιού, ψευδομάνικο
<i>'φαντό καβά'ι</i>	Είδος καβαϊού
<i>'φάσιμο</i>	Υφανση
<i>ύψωση της εικόνας</i>	Πληστηριασμός όπου αυτός που προσφέρει περισσότερα παίρνει την εικόνα της εκκλησίας στο σπίτι του
<i>φέρτης</i>	Αυτός που φέρνει, που προμηθεύει τα απαραίτητα για το σπίτι και την οικογένεια, ο κουβαλητής <i>φευγός</i>
<i>(ο)</i>	Αναχώρηση, φευγιά
<i>φράγκικος</i>	Ευρωπαϊκός
<i>φτερού'α</i>	Εμπρός φύλλο του καβαϊού

χαλασμά'ες	Αναχώματα
χαλκιάς	Σιδεράς
χαρά	Γιορτή
χλα'ευτής	Κλαδευτής
χρήσιμος ά'θρωπος	Ανθρωπος ωφέλιμος για τους οικείους του και την κοινωνία
χρουσά	Χρυσά κοσμήματα
χτήμα	Μεγάλο ζώο (μουλάρι, γαϊδούρι, βόδι)
χωρισ'όρι	Αυτός που χρονοτριβεί έξω από το σπίτι, στο χωριό, σε επισκέψεις ή με φιλικές παρέες (υποτιμητικά)
ψαρού	Γυναίκα που πουλάει ψάρια
'φελεμένος	Ωφέλιμος, χρήσιμος

Δισκογραφία

Δίσκοι 78 rpm

Dodecaneciaki Sousta. Harmone 1000
Λαχανάς (λύρα), Μακρής (λαούτο).

Karpatos Records. Nick Maragakis (lira), John Mitchell (laouto) 1. Pefkos Kaliotos (vocal). 2. Pano Horos (instrumental)

Η Κάρπαθος τραγουδά, Νο 1. Τραγούδια και σκοποί της Ολύμπου. 1973. FIDELITY 6233501. Γεώργιος Σακέλλης (τραγούδι), Β. Χαλκιάς (τσαμπούνα), Ν. Ε. Πρέαρης (λύρα), Β. Ρεΐσης (λαούτο). 1. Στα μάρμαρα του Γαλατά. 2. Σαββάτο βράδυ.

Σκοποί της νύχτας. Νίκος Μαραγκάκης και Γιάννης Μακρής. 1950.

Δίσκοι LP 33 1/3 rpm

Karpathian songs. 3-3-3270. Μιχάλης Υψηλός (τραγούδι), Γιάννης Υψηλός (τραγούδι, βιολί), Μηνάς Υψηλός (τραγούδι, λαούτο), Νίκος Τσιβγκα (ενορχήστρωση).

Χοροί και τραγούδια Ολύμπου Καρπάθου. Fidelity 2476002. Γ. Ε. Πρέαρης (τραγούδι, λαούτο), Γ. Ι. Σακέλλης (τραγούδι), Ε. Χαλκιάς (τσαμπούνα), Γ. Αναστασιάδης (λύρα). Α1. Τραγούδι επαναστάσεως Καρπάθου. Α2. Γονατιστός χορός. Α3. Πάνω χορός (οργανικό). Β1. Συρματικό (δημοτικό Καρπάθου). Β2. Μαντινάδες Καρπάθου (Ε. Σακέλλης).

Adelfotis Olympiton Karpathou in New York. DWR 6822. Α. Music and dances by Ioannis N. Pavlidis. Β. Music and songs by Ioannis N. Pavlidis.

Adelfotis Olympiton Amerikis. Recorded by Bradley Recording Co., Baltimore MD 21201, BRC-3746. I. Pavlidis (lyra), I. Paros (laouto). A. Tragoudia tis Karpathou. B. Horos tis Karpathou.

Musica popolare di Dodecaneso. Wolf Dietrich (editor). ALBATROS VPA 8295. Κάρπαθος B4. Πεντοζάλης. B5. Ζερβός Χορός. B6. Σκοπός Καρπάθου. B7. Μοιρολόι. B8: Πάνω Χορός.

Παρατήρηση: Οι τίτλοι ορισμένων κομματιών αναφέρονται λανθασμένα στον δίσκο, όπως ο "Ζερβός" του B6 δεν έχει το αργό του μέρος, ο "Σκοπός Καρπάθου" στο B5 είναι Γονατιστός και Πάνω Χορός, και ο "Πάνω Χορός" στο B8 είναι στην πραγματικότητα Σούστα.

Τραγούδια Κάσου και Καρπάθου. Σίμων Καράς (καλλιτεχνική και γενική διεύθυνσις), Μαρία Βούρα (βοηθός). Αθήναι, Σύλλογος προς Διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής SDNM 103.

B1. Μια κόρη από την Ελυμπο. I. Διακογιώργης (τραγούδι), Μ. Νταργάκης (λύρα), Γ. Πρεάρης (λαούτο). B2. Σούστα (οργανικό). Μηνάς Πρεάρης (λύρα), Μανώλης Μπαλασκάς (λαούτο). B3. Τραγούδι του Κατσώνη. Γ. Πρεάρης (τραγούδι), Μ. Χαλκιάς (τσαμπούνα), Κ. Παυλίδης (λαούτο). B4. Μαντινάδες. I. Διακογιώργης (τραγούδι), Κ. Παυλίδης (λύρα), Γ. Πρεάρης (λαούτο). B5. Πάνω χορός (οργανικό). Α. Ζωγραφίδης (τσαμπούνα), Μ. Νταργάκης (λύρα), Γ. Πρεάρης (λαούτο)

Δημοτική μουσική. Χοροί-τραγούδια. Λύκειον των Ελληνίδων LCGW 105. Κάρπαθος, 1. Ζερβός (τραγούδι), 2. Κεφαλωνίτικα (δίστιχα). Μ. Ζωγραφίδης (λύρα, τραγούδι). Γ. Τσαμπανάκης (τσαμπούνα), Γ. Λυτός (λαούτο)

Κάρπαθος. Σκοποί. Διεθνής Οργάνωση Λαϊκής Τέχνης & Αδελφοί Φαληρέα ΑΦ74. A1. Μαντινάδες της αγάπης (σκοποί "Ζιμπούλι", "Μήλο της μηλιάς", "Δυοσμαράκι"). A2. Σούστα (χορός). A3. Μαντινάδες του χωρισμού (σκοποί "Πάθος", "Παραπονιάρικος", "Βολαδιώτικος"), Ορσα (οργανικό). B1. Από γράμμα μάνας στο γιο της (σκοποί "Μωρό μου", "Βοσκίστικος"). B2. Ζερβός (χορός). B3. Μαντινάδες της πατινάδας (σκοποί "Της αυγής", "Της νύχτας"). B4. Πάνω Χορός. Μαριγούλα Κρητσιώτη (τραγούδι), Μανώλης Κωστέτσος (λύρα), Βασίλης Κρητσιώτης (λαούτο)

Καρπαθιακές μαντινάδες Νίκου Παπαμιχαήλ. Ένωση Μεσοχωριτών Καρπάθου "Παναγία η Βρυσσιανή". Πειραιάς 1971. Μιχαήλ Νισυράκης και Φανίτσα Ν. Μάλτα (τραγούδι), Μηνάς Κ. Παπαμηνάς (λύρα), Γεώργιος Ν, Μάλτας (λαούτο).

Karpathiaka tragoudia kai horos. Baltimore MD 1975. Nikolaos Nikitas & Athanasia Vahatouras (tragoudi), Minas Melas (violi), Michail Pittas (laouto). Συρματικό και σκοποί.

Ελληνικοί Χοροί - Δόρα Στράτου DS109. A2. Σκοπός της Μαρίτσας, A3. Συρματικός σκοπός, A4. Ζερβός. Μανώλης Μάλτας (τραγούδι, λύρα), Νίκος Μάλτας (τραγούδι, λαούτο), Βασίλης Χαλκιάς (τσαμπούνα).

Ελληνικοί Χοροί - Δόρα Στράτου DS110. B1. Πάνω Χορός, B2. Μονεμβασά, B3. Ερωτικές μαντινάδες, B4. Σούστα Καρπάθου. Μανώλης Μάλτας (τραγούδι, λύρα), Νίκος Μάλτας (τραγούδι, λαούτο), Βασίλης Χαλκιάς (τσαμπούνα).

Δίσκοι LP 45 rpm

COLUMBIA E.K. FREE PR7E 21 PEKE 2

A1. Σκοπός Καρπάθου Διοσμαράκι. Ευαγγελία Κλέττα (τραγουδι). A2. Χορός Καρπάθου Σούστα. Ιωάννης Βλαχάκης (λύρα), Γιάννης Γιαννιός (λαούτο). B1. Σκοπός αλλέγρος Καρπάθου. Ευαγγελία Κλέττα (τραγουδι). B2. Συρματικό τραγούδι Καρπάθου. Ιωάννης Βλαχάκης (λύρα), Γιάννης Γιαννιός (λαούτο).

COLUMBIA I.B. & E.K. PR7X 003 PEKS 1

Ευαγγελία Κλέττα (τραγουδι). Ιωάννης Βλαχάκης (λύρα), Ι. Χαλκιάς (λαούτο).

A1. Σκοπός της Νύχτας Καρπάθου. B1. Σκοπός Μήλο της Μηλιάς Καρπάθου.

Βασίλης Λαχανάς, Γιάννης Μακρής και Μηνάς Παπαδάκης. Jersey City, N.J. 1960.
Πεύκος, Βοσκίστικος

ODEON HELLAS DSOG 2795

A. Κάρπαθος πάψε πια να κλαις. B. Μη το ξεχνάτε το νησί. Ιωάννης Χαψής (λύρα, τραγουδι), Κομνηνός Παπανικολάου (λαούτο).

ODEON HELLAS 7XGO 3196

A. Νοσταλγία ξενιτεμένου Καρπάθιου. B. Είδα μέσα στ' όνειρό μου (Γονατιστός χορός). Ιωάννης Χαψής (λύρα, τραγουδι), Κομνηνός Παπανικολάου (λαούτο).

ODEON HELLAS DSOG 2850

A. Της Καρπαθιάς ο πόνος. B. Καρπάθικος χορός. Ιωάννης Χαψής (λύρα, τραγουδι), Κομνηνός Παπανικολάου (λαούτο).

George Vasilarakis, "Karpathikos pano horos" DWR 6930A - "Tragoude" DWR 6930B. Lira: George Vasilarakis-Kostoulas, Lagouto: Elias Vasilarakis.

Δίσκοι CD

Καρπαθιακή μουσική και τραγούδια. Παραδοσιακές μουσικές μνήμες. Σύλλογος των Απανταχού Μενετιατών Καρπάθου, 1996.

Μιχάλης Μηνακάκης (βιολί), Μιχάλης Κουτσός (λαούτο), Μανόλης Λαμπρίδης, Ειρήνη Οθείτου, Γρηγόρης Χαρόπουλος (τραγουδι).

1. Πρόλογος. 2. Ο Αρκασιώτικος. 3. Το Γιοσμαράκι. 4. Ο Απερίτικος. 5. Το Μήλο. 6. Το Πισωμέρι. 7. Ο Βοσκίστικος. 8. Ο Κατσαμπάς. 9. Ο Αλέντης. 10. Τα Χοχλακούλια. 11. Το Μωρό Μου. 12. Ο Πεύκος. 13. Ο Βωλαδιώτικος. 14. Η Καλυμνιά. 15. Το Πάθος. 16. Ο Μενετιάτικος. 17. Τσακιστές. 18. Σούστα και Πάνω Χορός. 19. Της Νύχτας.

Σκοποί και τραγούδια από την Ολύμπο Καρπάθου. CRETAPHON CD CRET 1024

Γιώργος Πρεάρης (τραγουδι), Αντώνης Ζωγραφίδης (τσαμπούνα), Μιχάλης Ζωγραφίδης (λύρα, τραγουδι), Γιάννης Πρεάρης (λαούτο).

1. Οργανικό Ολύμπου Καρπάθου. 2. Γονατιστός, Πάνω Χορός, Κεφαλλονίτικα. 3. Πάθος. 4. Μαντινάδες, Πάνω Χορός. 5. Σκοπός της Νύχτας.

Ιδιώματα. Μουσικές του Αιγαίου "Κάρπαθος", τόμος 1. Μιχάλης Ζωγραφίδης (τραγούδι, λύρα), Ηλίας Μηνιασής (τσαμπούνα), Νίκος Ζωγραφίδης (τσαμπούνα), Νίκος Γράψας (λαούτο), Χριστόδουλος Χάλαρης (έρευνα, κείμενα, ενορχήστρωση, διεύθυνση ορχήστρας). ORATA ORI 3011.

1. Ζερβός χορός. 2. Απόψε μέσ' τον ύπνο μου. 3. Σκοποί, μαντινάδες. 4. Η μαρμαροκολόνα. 5. Απάνω χορός με Σούστα (οργανικό). 6. Γαμήλιο (στο πάρσιμο της νύφης). 7. Μηλιά μου μέσ' τον εγκρεμό. 8. Γονατιστός (Φραγκοπούλα ελούνετο). 9. Σάββατο βράδυ με διώξαν οι γονείς μου.

Grèce: Musique de l'île de Karpathos. Giuliano d'Angiolini (enregistrements, textes et photographies). Buda Records 92644-2. Νίκος Νικολάου (λύρα, λαούτο), Ανδρέας Φασάκης (λύρα, λαούτο), Αντώνης Ζωγραφίδης (τσαμπούνα), Μιχάλης Ζωγραφίδης (τραγούδι, λύρα), Γιάννης Πρεάρης (λαούτο), Γιώργος Ζωγραφίδης (λαούτο), Γιώργος Πρωτοπαπάς (λαούτο).

1. Σούστα. 2. Σκοποί της νύχτας, Πάνω χορός, Σούστα. 3. Πάθος. 4. Συρματικός & "Στα μάρμαρα του Γαλατά". 5. Μαντινάδα. 6. Μαντινάδα. 7. Πάνω χορός.

Είκοσι ελληνικοί χοροί. Θέατρο Ελληνικών Χορών "Δόρα Στράτου" DS151. 14. Σουφράνο από την Αντρο, Ζερβός. Νίκος Μάλτας (τραγούδι, λαούτο), Μανώλης Μάλτας (τραγούδι, λύρα), Βασίλης Χαλκιάς (τσαμπούνα).

Οι ξενητεμένοι. APELLA NOTA AN101. Γιάννης Δ. Παναγιώτου (τραγούδι, λύρα), Μανώλης Δ. Παναγιώτου (τραγούδι), Ευθύμιος Ν. Βέργης (λαούτο), Νίκος Εμμ. Διάκος (μαντινάδες).

Βιβλιογραφία

Βαρίκα-Μοσκόβη, Εύρη: Η Κάρπαθος ζει τις αιώνιες παραδόσεις της. Αθήνα, 1978, 103 σελ.

Βαρίκα-Μοσκόβη, Εύρη: Παραμύθια και τραγούδια της πατρίδας μου Καρπάθου. Αθήνα, 1981, 171 σελ.

Βασιλάκης, Βάσος (επιμ.): Κάρπαθος. Εικόνες, λαϊκή τέχνη, πολιτισμός. Πειραιεύς, Εν Πειραιεί Ενωσις Μεσοχωριτών Καρπάθου, 1974.

Βουτσάς Βελισσάριος (φωτογραφίες) & Καπλάνη, Γιαννούλα (επιμέλεια): Ολυμπος Καρπάθου. Εθνογραφικές εικόνες του σήμερα. Εκθεση 1994-1995. Αθήνα, Οι Φίλοι του Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, 1994.

Γεωργιάδης, Μηνάς: "Ο Φουμιστός", Καρπαθιακή, 123. Δεκέμβριος 1962.

Γεωργιάδης, Μηνάς: "Εισαγωγή στους χορούς της Καρπάθου", Κάρπαθος 1, 24-36. Αθήνα, 1979.

Γεωργιάδης, Μηνάς: Τα λαϊκά μουσικά όργανα της Καρπάθου. Πειραιάς, 1981, 39 σελ.

Διαγωνισμός μαντινάδας 1994. Θέμα "Το χωριό μας, η Ολυμπος". Σύλλογος Νέων Ολύμπου-Διαφανίου Καρπάθου, 1994, 55 σελ.

Κάβουρας, Παύλος: "Ο χορός στην Ολυμπο Καρπάθου", Εθνογραφικά 8, 47-70. Ναύπλιο, Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα, 1992.

Κανάκης, Γιώργος: Στης πέτρας τη σιωπή. Χωρατάες από στόμα σε στόμα. Αθήνα, 1996, 189 σελ.

Κρητσιώτη, Μαριγούλα & Ράφτης, Αλκης: "Σχέσεις τραγουδιού και χορού στην Κάρπαθο", 1ο Διεθνές Συνέδριο για την Έρευνα του Χορού, 103-111. Αθήνα, Δ.Ο.Λ.Τ., 1987.

Κρητσιώτη, Μαριγούλα: "Η φορεσιά στην περιοχή Ελύμπου Καρπάθου", Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Έρευνα του Χορού, 142-160. Αθήνα, ΔΟΛΤ, 1996.

Κρητσιώτη, Μαριγούλα: Το Πιπέρι παλιά και σήμερα στο Όθος Καρπάθου. Επιβίωση και προσαρμογή. Πρακτικά Συνεδρίου "Μουσικές και χοροί του Ανατολικού Αιγαίου", 179-200. Αθήνα, Πνευματικό Ίδρυμα Σάμου "Νικόλαος Δημητρίου", 1994.

Μαλλιαράκης, Μ.: Επίτομος περιγραφή της Νήσου Κάσου και η περί αυτής επιστολή του Γάλλου περιηγητού Σαβαρή. Εν Αλεξανδρεία, Τυπογραφείον Ι. Κ. Λαγουδάκη, 1894, 72 σελ. Φωτογραφική αναπαραγωγή από την Εταιρεία Κασιακών Μελετών, Αθήνα, 1992.

Μαντινάος, Μιλτιάδης: "Ο φουμιστός χορός", Δελτίον Λυκείου Ελληνίδων Καρπάθου "Η Αθηνά", 7. Ιούνιος-Σεπτέμβριος 1956.

Μανωλακάκης, Εμμανουήλ: Καρπαθιακά. Αθήναι, Τυπογραφείον Καλαράκη, 1896.

Μαστρομηνάς, Νίκος: Από την ιστορία του συλλόγου των Απανταχού Καρπαθίων. Πειραιάς, 1985.

Μαστρομηνάς, Νίκος Γ.: Οργανοπαίκτες της Καρπάθου. Πειραιάς, Σύλλογος των Απανταχού Καρπαθίων, 1986, 63 σελ.

Μαυρής, Νικόλαος & Παπαδόπουλος, Ευ.: Δωδεκανησιακή λύρα. Τόμος 1. Κασιακή λύρα. Πορτ-Σαΐδ, Νέα Ηχώ, 1928.

Μελά, Ε.: Ο Διάκος της Δωδεκανήσου. Αθήνα, Ομιλος Καρπαθίων Νέων, 1975, σελ. 59.

Μελάς, Μανώλης: Κάρπαθος. 1979, σελ. 52.

Μιχαηλίδης-Νουάρος, Μιχαήλ: Τα δημοτικά τραγούδια Καρπάθου. Αθήναι, Χαλκιάοπουλος, 1928, 340 σελ.

Μιχαηλίδης-Νουάρος, Μιχαήλ: Λαογραφικά σύμμεικτα Καρπάθου. Τόμος 1. Αθήναι, 1932 (ανατύπωση 1969), 400 σελ.

Μιχαηλίδης-Νουάρος, Μιχαήλ: Λαογραφικά σύμμεικτα Καρπάθου. Τόμος 2. Αθήναι, 1934 (ανατύπωση 1979), 510 σελ.

Μιχαηλίδης-Νουάρος, Μιχαήλ: Γλωσσικά και λαογραφικά Κάσου. Αθήναι, Φωνή, 1935, 377 σελ.

Πανκαρπαθιακός Διαγωνισμός Μαντινάδας. Θέμα "Κάρπαθος". Ομιλος Καρπαθίων Νέων, 1978, 77 σελ.

Πρωτοψάλτης, Μανώλης: "Οι χοροί της Καρπάθου", Ελληνικά Γράμματα, 2, 135-140. Αθήναι, 1928.

Ράφτης, Αλκης: Χορός, πολιτισμός και κοινωνία. Αθήνα, Θέατρο Ελληνικών Χορών "Δόρα Στράτου", 1992, 167 σελ.

Σταυρακάκη, Αλεξάνδρα: Κάρπαθος, η άγνωστη γειτόνισσα. Αθήνα, Πιτσιλός, 1995.

Ταρσούλη, Αθηνά: Δωδεκάνησα. Τόμος 1. Αθήνα, Σκαζίκης, 1947.

Ταρσούλη, Αθηνά: Δωδεκάνησα. Τόμος 2. Αθήνα, Σκαζίκης, 1948.

Ταρσούλη, Αθηνά: Δωδεκάνησα. Τόμος 3. Αθήνα, Αλφα, 1950.

- Φιλιππίδης, Δημήτρης: Κάρπαθος. Αθήνα, Μέλισσα, 1983.
- Χαλκιάς, Γεώργιος Α.: "Μούσα Ολύμπου Καρπάθου", ?*
- Χαλκιάς, Κωνσταντίνος: "Η εθιμοταξία της πανηγύρεως του Αγίου Γεωργίου ...εν τω χωρίω Σπώων Καρπάθου", Νισυριακά 5, 308-318. Αθήναι, 1976.
- Χαλκιάς, Παπά-Γιάννης: "Λαογραφικά στοιχεία Ελύμπου", Καρπαθιακά Μελέται 3
- Baud-Bovy, Samuel: Chansons du Dodécanèse. Tome 1. Athènes, Sidéris, 1935, 391 p.
- Baud-Bovy, Samuel: Τραγούδια των Δωδεκανήσων. Τόμος 2. Αθήνα, Σιδέρης, 1938, 447 σελ.
- Bolzano, Klaus von: Karpathos. Salzburg, 1987, 48 p.
- Bonnet, Jill: Γυναίκες Καρπάθου. Σκίτσα και εντυπώσεις. Αθήνα, Εθνικό Συμβούλιο Ελληνίδων, 1980.
- Brandl, R. M & Reisch, D.: Die Volksmusik der Insel Karpathos. Göttingen, RE, 1992.
- Dawkins, R. M.: Forty-five stories from the Dodecanese. Cambridge, University Press, 1950.
- Hunt, Yvonne: "The other Olympos", The Athenian, 24-27. Athens, June 1987.
- Hunt, Yvonne: "Village dances in the difficult process of change in Olympos/Karpathos", 1st International Conference on Dance Research, 58-62. Athens, International Organization of Folk Art, 1987.
- Hunt, Yvonne: "Χοροί στην δύσκολη πορεία αλλαγής στην Ολυμπο Καρπάθου", 1ο Διεθνές Συνέδριο για την Έρευνα του Χορού, 268-274. Αθήνα, ΔΟΛΤ, 1987.
- Kritsioti, M. & Raftis, A.: "The relationship between song and dance in Karpathos", 1st International Conference on Dance Research, 119-127. Athens, International Organization of Folk Art, 1987.
- Piacenza, Francesco: L' Egeo redivivo o sia chorographia dell' Archipelago. Modona, 1688.
- Raftis, Alkis: "Système social et système de danse. La ronde à Karpathos", 2ème Congrès international sur la recherche en danse. Paris, Université de Paris IV Sorbonne, 1986.
- Raftis, Alkis: La primogenita nella danza a Scarpanto, Sardegna Mediterranea, 10/1998, p. 21-27.
- Samios, Yannis: Karpathos in blue. Athens, Stamatis Yeles Publishing, 1994.
- Savary, Claude Etienne: Lettres sur la Grèce. Paris, Favre, 1792.
- Toledo, Liliane de: D'Olympos à Baltimore. Schaffhausen CD, Stemmler, 1991.
- Vernier, Bernard: La genèse sociale des sentiments. Aînés et cadets dans l'île grecque de Karpathos. Paris, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, 1991, 312 p.
- Vernier, Bernard: Η κοινωνική γένεση των αισθημάτων. Πρωτότοκοι και δευτερότοκοι στην Κάρπαθο. Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2001, 344 σελ.
- Wescher, C.: "Δωρικό ψήφισμα Καρπάθου", Εμμ. Μανωλακάκης Καρπαθιακά, Αθήναι, 1896, σελ. 58 ??